Prima instanţă: Judecătoria Chişinău (sediul Centru) (judecător: Angela Ciubotaru)
Dosarul nr. 2a-721/24
2-19108862-02-2a-19022024

DECIZIE

17 octombrie 2024 mun. Chişinău

Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ
al Curţii de Apel Chişinău

În componenţă:
Preşedintele completului, judecătorul Anton Marina
Judecătorii Malîi Ala
Cojocaru Olga
Grefierul Șpac Iulius

examinând în şedinţă publică, cererea de apel declarată de către Luca Roman, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Luca Roman împotriva SRL „Kirsan Com" cu privire la recunoaşterea dreptului de proprietate, obligarea înregistrării dreptului de proprietate, încasarea penalităţii de întârziere, repararea prejudiciului moral şi compensarea cheltuielilor judiciare,

împotriva hotărârii suplimentare a Judecătoriei Chişinău (sediul Centru) din 27 iunie 2023, prin care s-au încasat cheltuielile de asistenţă juridică,

c o n s t a t ă :

Pretenţiile reclamantului.

La data de 28 iunie 2019, Luca Roman s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Kirsan Com" cu privire la recunoașterea dreptului de proprietate, încasarea penalității și repararea prejudiciului moral.

În motivarea cererii de chemare în judecată reclamantul a indicat, că la data de 23.01.2018 a încheiat cu pârâtul SRL "Kirsan Com" contractul ***** privind investirea capitalului în construcție, autentificat notarial sub nr.183 și înregistrat la I.P. Agenția Servicii Publice, serviciul cadastral teritorial Chișinău la data de 09.02.2018 cu nr. 0100/18/19011, conform căruia SRL "Kirsan Com" în calitate de executor și-a asumat obligația să construiască din contul investițiilor subsemnatului, în calitate de beneficiar și să predea în proprietate un bun imobil încăperea locativă nr. 1P cu 1 odaie cu suprafața totală de 40,25 m.p., amplasat la parterul complexului locativ nr. 21/4 din bd. Traian, mun. Chișinău, împreună cu cota-parte în condominiu în mărime de 0,71%, iar investitorul se obligă să achite construirea imobilului și să primească imobilul în proprietate.

Conform pct.4.1. al contractului *****, investitorul este obligat să achite executorului costul construcției imobilului conform anexei nr.2 al contractului.

Conform pct.l al Anexei nr.2 a contractului, părțile au convenit că costul total al apartamentului constituie 22.137 euro.

Conform pct.3.6 al contractului, după darea în exploatare a construcției și după achitarea totală a prețului imobilului, să transmită imobilul în proprietatea investitorului, în baza actului de predare-primire.

Conform pct.3.8 al contractului, executorul este obligat să transmită imobilul în termenii și condițiile stabilite în Anexa nr.l a contractului.

Conform pct.3 al Anexei nr.l a contractului, executorul se obligă să transmită imobilul Investitorului în posesie și folosință până la 30.12.2018, iar în proprietate în decursul a 6 (șase) luni, de la darea în exploatare a complexului, cu condiția respectării de către investitor a graficului de plăți.

Contractul din 23.01.2018 și anexele lui nu conține date referitor la ziua pînă la care executorul se obligă să dea în exploatare complexul locativ.

Susține reclamantul Luca Roman că și-a onorat obligația asumată de plată, prețul pentru serviciile de construcție a apartamentului a fost achitat integral, și anume: la data de 12.01.2018 în trei plăți suma totală de 410.981,85 lei (306.117+100.796,85+4068) și la data de 19.02.2019 suma de 41.179,99 lei.

Respectiv susține, că la data de 19 februarie 2019 era achitată în contul pârâtului suma totală pentru costul bunului imobil și potrivit anexei nr.1 pct.3 a contractului în cauză, pîrîtul s-a obligat să-i transmită apartamentul în posesie și folosință pînă la 30 decembrie 2018, însă compania SRL ”Kirsan Com” a încălcat termenele de executare a contractului.

Menționează reclamantul, că s-a adresat cu somație scrisă la 29 martie 2019 către SRL ”Kirsan Com” întru soluționarea extrajudiciară a litigiului. Prin răspunsul oferit, SRL ”Kirsan Com” l-a informat despre modificarea unilaterală a condițiilor contractului nr. ***** din 23 ianuarie 2018 privind investirea capitalului în construcții și amânarea termenului de dare în exploatare pentru trimestrul IV al anului 2019, făcând trimitere la pct. 6.2 din contract, motivînd că amînarea pentru un termen de 2 ori mai mare, pentru un an de zile, a executării obligațiilor sale contractuale de a mi se transmite în posesie și proprietate bunul imobil apartamentul nr.lP, amplasat în complexul locativ nr.21/4 din bd. Traian, mun. Chișinău, a fost condiționată de sistarea lucrărilor de construcție prin prescripția Inspecției de Stat în Construcție.

În opinia reclamantului, acțiunile pîrîtului au drept scop amînarea executării obligației de transmiterea în termen a bunului imobil, așa cum prescrie pct. 6.2 al a contractului.

Solicită reclamantul Luca Roman recunoașterea dreptului de proprietate asupra bunului imobil încăperea locativă (apartament) nr.lP, cu 1 odaie, cu suprafața totală 40,25 m.p., amplasat la parterul complexului locativ nr.21/4 din bd. Traian, mun. Chișinău (nr. cadastral *****), împreună cu cota-parte în condominiu în mărime de 0,71%, dobîndit conform contractului Nr. *****din 23.01.2018 încheiat între Luca

Roman și SRL ”Kirsan Com”; -obligarea Agenției Servicii Publice prin intermediul oficiului teritorial să înregistreze dreptul de proprietate asupra bunului imobil încăperea locativă (apartament) nr.lP, cu 1 odaie, cu suprafața totală 40,25 m.p., amplasat la parterul complexului locativ nr.21/4 din bd. Traian, mun. Chișinău (nr. cadastral *****), împreună cu cota-parte în condominiu în mărime de 0,71%;- încasarea de la SRL ”Kirsan Com” în folosul Luca Roman a penalităților pentru faptul întîrzierii executării în termen a contractului Nr. *****din 23.01.2018, care la momentul înaintării cererii constituie 32762,76 euro (ceea ce la momentul de față conform cursului BNM al leului de 20,64 constituie 676 223,36 lei);- încasarea de la SRL ”Kirsan Com” în folosul Luca Roman a prejudiciului moral în valoare de 100 000 lei, încasarea de la SRL ”Kirsan Com” în folosul Luca Roman a cheltuielilor de judecată pentru asistență juridică în sumă de 8000 lei și alte cheltuieli ce țin de depunerea cererii de chemare în judecată în sumă de 115 lei.

Ulterior, la data de 01 octombrie 2019 Luca Roman și-a concretizat pretențiile din acțiune, solicitînd în definitiv admiterea pretențiile din acțiunea de bază, încasarea de la SRL ”Kirsan Com” în folosul lui Luca Roman a penalităților pentru faptul întârzierii executării în termen a contractului Nr. *****din 23 ianuarie 2018, care la momentul înaintării cererii prezente este egală cu suma de 22137 (euro (ceea ce la momentul de față conform cursului BNM al leului de 19,36 constituie 428572,32 lei), în baza prevederilor dispozițiilor art.21, 32 din Legea privind protecția consumatorilor.

Poziția instanței de fond.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 15 octombrie 2021 s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Luca Roman împotriva SRL ”Kirsan Com”, intervenient accesoriu Agenția Servicii Publice cu privire la recunoașterea dreptului de proprietate, încasarea penalității, repararea prejudiciului moral și a cheltuielilor judiciare, ca fiind neîntemeiată.

Prin hotărîrea suplimentară a Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 27 iunie 2023 s-a admis cererea depusă de SRL ”Kirsan Com” cu privire la emiterea unei hotărâri suplimentare.

S-a încasat de la Luca Roman în contul SRL ”Kirsan Com” suma de 5000 lei, cu titlu de cheltuieli de asistență juridică.

Solicitarea apelantului.

Nefiind de acord cu hotărîrea suplimentară a Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 27 iunie 2023, la data de 27 iunie 2023 Luca Roman a declarat apel, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii contestate și pronunțarea unei noi hotărâri de respingere integrală a cererii depusă de SRL ”Kirsan Com” cu privire la încasarea cheltuielilor de asistență juridică.

Argumentele părților.

În motivarea apelului apelantul a indicat, că examinarea cererea SRL ”Kirsan Com”SRL cu privire la emiterea unei hotărâri suplimentare în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Luca Roman împotriva SRL „Kirsan Com” cu privire la recunoaşterea dreptului de proprietate, obligarea înregistrării dreptului de proprietate, încasarea penalităţii de întârziere, repararea prejudiciului moral şi compensarea cheltuielilor judiciare, a avut loc în absenţa apelantului Luca Roman, ultimul fiind înștiințat tardiv despre examinarea cauzei, data şi locul desfăşurării şedinţei de judecată.

Consideră, că cererea formulată de SRL „Kirsan Com” cu privire la emiterea unei hotărâri suplimentare urmează să fie respinsă, din motiv că pârâta sau reprezentantul ei pe durata întregului proces civil de examinare a cererii de chemare în judecată nu a înaintat cerința cu privire la încasarea cheltuielilor de judecată sortate de pârâtă şi nici nu a făcut dovada acestor cheltuieli.

La fel, consideră că cheltuielile de asistență juridică suportate de pârâtă, sunt nerezonabile şi nu corespund participării pe care a avut-o reprezentantul său în proces, întrucât avocatul ales nici o dată nu s-a înfățișat la instanțele de judecată, intervenind doar cu cereri de amânare a ședințelor de judecată, fapt care a fost şi unul din motivele examinării lente şi de lungă durată a cauzei civile.

A completat, că până la momentul de față SRL „Kirsan Com” nu și-a onorat obligația de a-i transmite lui Luca Roman în proprietate spațiul locativ, blocul locativ nefiind dat încă în exploatare, cu toate acestea SRL „Kirsan Com” mai dorește să însușească de la apelant bani pentru participarea formală a avocatului ales, care doar a întocmit fără mare efort niște acte de blanchetă, așa cum a făcut-o pentru alte multe pricini analogice în care SRL „Kirsan Com” a fost dată în judecată de clienții ei.

Respectarea termenului de declarare a apelului:

În conformitate cu prevederile art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

În acest context, având în vedere că hotărârea suplimentară a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru a fost pronunțată la 27 iunie 2023, iar cererea de apel a fost depusă la 27 iulie 2023, Colegiul civil constată că apelul a fost declarat în termenul legal.

Poziția părților în cadrul ședinței de judecată:

Apelantul Luca Roman, cît și reprezentantul intimatei SRL „Kirsan Com” , nu s-au prezentat în ședința instanței de apel, în pofida înștiințării sale legale, urmare a momentelor indicate și în corespundere cu prevederile art. 379 alin. (1) Cod de procedură civilă, Colegiul a dispus examinarea cauzei în lipsa părților.

Aprecierea instanței de apel.

Analizând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, motivele expuse de apelant în cererea de apel, în coroborare cu starea de fapt constatată și legislația pertinentă aplicabilă, Colegiul consideră, necesar de a admite apelul declarat, a casa hotărârea instanței de fond și a emite o nouă hotărâre, din următoarele considerente.

În conformitate cu art.385 lit. c) CPC, instanța de apel, după ce judecă apelul, este în drept să admită apelul și să caseze integral sau parțial hotărârea primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri.

În temeiul art. 240 alin. (1) CPC, la deliberarea hotărârii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării pricinii şi admisibilitatea acţiunii.

Potrivit prevederilor art.118 alin.(1) CPC, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

Articolul 130 alin.(1) CPC, statuează că instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multe aspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

Conform dispozițiilor art.373 alin.(1), (2) și (5) CPC, instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță. În limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea cauzei, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces. Instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel. Astfel, prevederile legale enunțate în mod expres obligă instanța de apel să verifice circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite și este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei și să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Din materialul probator anexat la dosar Colegiul a stabilit, că la 23 ianuarie 2018 între „Kirsan Com” S.R.L., în calitate de executor și Luca Roman, în calitate de investitor, a fost încheiat contractul nr. *****privind investirea capitalului în construcție.

Conform pct. 4.1. al contractului nr. 089/KRS-25, investitorul este obligat să achite executorului costul construcției imobilului conform anexei nr. 2 al contractului.

Conform pct.l al Anexei nr.2 a contractului, părțile au convenit că costul total al apartamentului constituie 22137 (douăzeci și două mii una sută treizeci și șapte) euro.

Conform pct. 3.6 al contractului, după darea în exploatare a construcției și după achitarea totală a prețului imobilului, să transmită imobilul în proprietatea Investitorului, în baza actului de predare-primire

Conform pct. 3.8 al contractului, executorul este obligat să transmită imobilul în termenii și condițiile stabilite în Anexa nr. 1 a contractului.

Conform pct. 3 al Anexei nr. 1 a contractului, executorul se obligă să transmită imobilul Investitorului în posesie și folosință pînă la 30.12.2018, iar în proprietate în decursul a 6 (șase) luni, de la darea în exploatare a complexului, cu condiția respectării de către Investitor a graficului de plăți.

Totodată, Colegiul atestă că, Luca Roman și-a onorat integral obligația de plată, a achitat costul apartamentului integral, și anume: la data de 12.01.2018 în trei plăți suma totală de 410981,85 lei (306117+100796,85+4068) și la data de 19.02.2019 suma de 41179,99 lei.

Tot materiale cauzei atestă, că pârâtul SRL „Kirsan Com" contrar pct. 3 al anexei nr. 1 n-a transmis apartamentul în posesie și folosință pînă la 30 decembrie 2018, fapt ce a și generat prezentul litigiu.

Fiind investită cu judecarea cauzei în fond, prima instanță a ajuns la concluzia netemeiniciei cererii de chemare în judecată, respingând-o în acest sens.

Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, la 22 octombrie 2021 avocatul Trocin Oleg, în numele și interesele reclamantului Luca Roman, a declarat apel, solicitând admiterea spre examinare a cererii de apel și casarea integrală a hotărârii, cu pronunțarea unei noi soluții de admitere integrală a acțiunii.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 16 iunie 2022 a fost respins apelul declarat de Luca Roman și a fost menținută hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 15 octombrie 2021.

Prin hotărârea suplimentară a Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 27 iunie 2023, a fost admisă cererea depusă de SRL „Kirsan Com" cu privire la emiterea unei hotărâri suplimentare și a fost încasată de la Luca Roman în contul SRL „Kirsan Com" suma de 5000 lei, cu titlu de cheltuieli de asistență juridică.

Nefiind de acord cu hotărîrea suplimentară a Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 27 iunie 2023, la data de 27 iunie 2023 Luca Roman a declarat apel, solicitînd admiterea apelului, casarea hotărârii contestate și pronunțarea unei noi hotărâri de respingere integrală a cererii depusă de SRL "Kirsan Com" cu privire la încasarea cheltuielilor de asistență juridică.

Verificând legalitatea hotărârii contestate în raport cu prevederile aplicabile la caz și criticile aduse în cererea de apel, instanța de apel constată că soluția a fost dată de către instanța de fond fără elucidarea pe deplin a circumstanțele cauzei, criteriu care presupune lămurirea completă și certă a situației de fapt sub toate aspectele invocate.

În susținerea concluziei menționate, instanța de apel consideră oportun de a reliefa prevederile art. 250 CPC, care reglementează că instanţa care a pronunţat hotărîrea emite, din oficiu sau la cererea participanţilor la proces, o hotărîre suplimentară dacă: a) nu s-a pronunţat asupra unei pretenţii formulate de către părţi

sau de către intervenientul principal; b) rezolvând problema dreptului în litigiu, nu a indicat suma adjudecată, bunurile ce urmează a fi remise sau acţiunile pe care pârâtul trebuie să le îndeplinească; c) nu a rezolvat problema repartizării între părţi a cheltuielilor de judecată ori a omis să se pronunţe asupra cererilor martorilor, experţilor, specialiştilor, interpreţilor sau reprezentanţilor cu privire la cheltuielile de judecată a căror compensare li se cuvine. Problema pronunţării unei hotărîri suplimentare poate fi pusă în termenul executării silite a hotărârii. Instanţa emite, după examinare în şedinţă de judecată, hotărârea suplimentară, care poate fi atacată în ordinea stabilită de prezentul cod. Participanţilor la proces li se comunică locul, data şi ora şedinţei. Neprezentarea lor însă nu împiedică examinarea problemei. Cererea de adoptare a unei hotărâri suplimentare nu se impune cu taxă de stat. Încheierea judecătorească de respingere a cererii de emitere a unei hotărâri suplimentare se supune recursului.

Colegiul civil reține că, în interpretarea corectă a normei de drept enunţate, este de înţeles că hotărârea suplimentară reprezintă acel act de dispoziţie judecătoresc care se emite după pronunţarea hotărârii judecătoreşti de bază prin care a fost soluţionat fondul cauzei în vederea asigurării deplinităţii ei.

Potrivit materialelor cauzei Colegiul atestă, că în cadrul examinării cauzei în instanța de fond de către reprezentantul pârâtei SRL „Kirsan Com”, administratorul Strogoteanu Valentin a fost înaintată cerere cu privire la emiterea unei noi hotărâri suplimentare, prin care să fie încasate de la Luca Roman în beneficiul SRL ”Kirsan Com” suma de 5000 lei, cu titlu de cheltuieli de asistență juridică.

Instanţa de apel menţionează că sumele cheltuite de părţi cu ocazia îndeplinirii actelor de procedură corespunzătoare poziţiei lor procesuale, pe parcursul desfăşurării procesului civil reprezintă cheltuieli de judecată, iar potrivit art. 90 lit. i) CPC, cheltuielile de asistenţă juridică fac parte din cheltuielile de judecare a pricinii.

Cheltuielile de judecare a pricinii pornesc de la principiul independenței procesuale a fiecărei părţi în procesul civil şi au caracter de sancţiune procedurală, iar ca fundament răspunderea civilă delictuală şi culpa procesuală a părţii care a pierdut procesul. Prin obligarea la plata acestora trebuie să se realizeze acoperirea integrală a prejudiciului cauzat părţii care a câştigat procesul.

În conformitate cu prevederile art. 96 alin. (1) și (1^1) CPC, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părţii care a avut câștig de cauză cheltuielile ei de asistenţă juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile. Cheltuielile menţionate la alin. (1) se compensează părţii care a avut câștig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.

În conformitate cu art. 63 alin.(4) din Legea cu privire la avocatură nr. 1260 din 19 iulie 2002, cheltuielile suportate de client în legătură cu acordarea de către avocat a asistenței juridice la apărarea drepturilor şi intereselor lui legitime în cauzele penale, civile şi administrative urmează a fi compensate integral şi proporţional cerinţelor admise (respinse) de partea adversă.

Pornind de la practica CEDO, cheltuielile pentru asistența juridică trebuie să fie necesare, realmente angajate şi rezonabile ca mărime. Pentru dovada cheltuielilor suportate, prin prisma practicii CEDO, se evidențiază necesitatea prezentării, de către partea care pretinde compensarea cheltuielilor, a următoarelor documente: a) dovada achitării onorariilor avocaților (copii de pe dispozițiile de plată prin virament sau bonurile de plată); b) copia de pe facturile de strictă evidență, emisă pentru clienți-persoane juridice şi în alte cazuri stabilite de legislație; c) listă detaliată a actelor/acțiunilor efectuate de avocat şi a timpului aferent acestora (cu tariful şi orarul).

Cu trimitere la art.96 alin.(1) și (1^1) CPC, instanța de apel remarcă, că deși pârâta SRL ”Kirsan Com” și-a întemeiat suportarea cheltuitelor de asistență juridică în baza unui ordin de plată, potrivit căruia s-a efectuat transfer bănesc conform facturii fără număr din 28 septembrie 2021, totuși ultima nu a prezentat probe incontestabile, care ar justifica pretinsele cheltuieli, în special nu a fost prezentată factura, la care se face referire în ordinul de plată anexat la dosar.

Faptul prezentării ordinului de plată nr.2343 din 28 septembrie 2021 de transfer a mijloacelor bănești nu constituie drept probe concludente, care ar demonstra că această sumă de bani a fost transferată pe contul Biroului asociat de avocați „Oleg Tănase” anume pe acest dosar. Pe lângă acestea, nu a fost prezentat nici Actul de lucrări efectuate pe dosar.

De asemenea, nu au fost prezentate probe pertinente că mijloacele bănești ar fi fost transferate anume pentru acordarea serviciilor de asistență juridică în prezenta cauză cu privire la recunoaşterea dreptului de proprietate, obligarea înregistrării dreptului de proprietate, încasarea penalităţii de întârziere, repararea prejudiciului moral şi compensarea cheltuielilor judiciare, fapt ce în opinia instanței de apel se atestă că pretenția SRL ”Kirsan Com” cu privire la încasarea de la Luca Roman a sumei de 5000 lei, cu titlu de cheltuieli de asistență juridică, este neîntemeiată.

În circumstanțele enunțate, Colegiul concluzionează, că SRL ”Kirsan Com” nu a probat că pretinsele cheltuieli de asistență juridică sunt reale, necesare şi rezonabile ca mărime, cât și lipsa unor înscrisuri ce ar demonstra acțiunile detaliate ale avocatului în vederea îndeplinirii obligațiilor contractuale de reprezentare şi stabilirii cuantumului onorariului avocatului.

În final, din considerentele descrise și anterior enunțate, având în vedere că circumstanțele pricinii au fost stabilite de către prima instanță, dar au fost apreciate greșit, la fel și normele de drept material au fost aplicate incorect și nu este necesară verificarea suplimentară a unor dovezi, Colegiul ajunge la concluzia de a admite apelul declarat de Luca Roman, a casa hotărârea suplimentară a Judecătoriei Chişinău (sediul Centru) din 27 iunie 2023 și a pronunța o nouă hotărâre, prin care cererea înaintată de SRL ”Kirsan Com” cu privire la încasarea cheltuielilor de asistență juridică, urmează a fi respinsă ca fiind neîntemeiată.

În conformitate cu prevederile art. 385 lit. c), art. art. 389-390 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău,

d e c i d e:

Se admite cererea de apel depusă de Luca Roman.

Se casează hotărârea suplimentară a Judecătoriei Chişinău (sediul Centru) din 27 iunie 2023, pronunțată în cadrul cauzei civile inițiată la cererea de chemare în judecată depusă de Luca Roman împotriva SRL „Kirsan Com" cu privire la recunoaşterea dreptului de proprietate, obligarea înregistrării dreptului de proprietate, încasarea penalităţii de întârziere, repararea prejudiciului moral şi compensarea cheltuielilor judiciare, și în cauză se emite o nouă hotărâre, prin care:

Se respinge, ca neîntemeiată, cererea înaintată de SRL "Kirsan Com" cu privire la compensarea cheltuielilor de asistență juridică.

Decizia este definitivă, însă poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 2 luni de la data comunicării deciziei integrale, prin intermediul Curţii Supreme de Justiție.

Preşedintele completului, Anton Marina

judecătorul

Judecătorii Malîi Ala

Cojocaru Olga

Dosarul nr. 2a-721/24
(2-19108862-02-2a-19022024) 17 octombrie 2024

O P I N I E S E P A R A T Ă

pe marginea examinării cererii de apel declarate de Luca Roman, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Luca Roman împotriva SRL „Kirsan Com” cu privire la recunoaşterea dreptului de proprietate, obligarea înregistrării dreptului de proprietate, încasarea penalităţii de întârziere, repararea prejudiciului moral şi compensarea cheltuielilor judiciare, împotriva hotărârii suplimentare a Judecătoriei Chişinău (sediul Centru) din 27 iunie 2023, prin care s-au încasat cheltuielile de asistenţă juridică.

La data de 28 iunie 2019, Luca Roman s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Kirsan Com” cu privire la recunoaşterea dreptului de proprietate, încasarea penalităţii şi repararea prejudiciului moral.

Ulterior, la data de 01 octombrie 2019 Luca Roman şi-a concretizat pretenţiile din acţiune, solicitînd în definitiv admiterea pretenţiile din acţiunea de bază, încasarea de la SRL ’’Kirsan Corn” în folosul lui Luca Roman a penalităţilor pentru faptul întârzierii executării în termen a contractului Nr. *****din 23 ianuarie 2018, care la momentul înaintării cererii prezente este egală cu suma de 22137 (euro (ceea ce la momentul de faţă conform cursului BNM al leului de 19,36 constituie 428572,32 lei), în baza prevederilor dispoziţiilor art.21, 32 din Legea privind protecţia consumatorilor.

Prin hotărârea Judecătoriei Chişinău (sediul Centru) din 15 octombrie 2021 s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Luca Roman împotriva SRL ’’Kirsan Corn”, intervenient accesoriu Agenţia Servicii Publice cu privire la recunoaşterea dreptului de proprietate, încasarea penalităţii, repararea prejudiciului moral şi a cheltuielilor judiciare, ca fiind neîntemeiată.

Prin hotărârea suplimentară a Judecătoriei Chişinău (sediul Centru) din 27 iunie 2023 s-a admis cererea depusă de SRL ’’Kirsan Com” cu privire la emiterea unei hotărâri suplimentare.

S-a încasat de la Luca Roman în contul SRL „Kirsan Com” suma de 5000 lei, cu titlu de cheltuieli de asistenţă juridică.

Nefiind de acord cu hotărârea suplimentară a Judecătoriei Chişinău (sediul Centru) din 27 iunie 2023, la data de 27 iunie 2023 Luca Roman a declarat apel, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii contestate şi pronunţarea unei noi hotărâri de respingere integrală a cererii depusă de SRL „Kirsan Com” cu privire la încasarea cheltuielilor de asistență juridică.

Prin decizia Colegiului civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Chişinău din 17 octombrie 2024, s-a admis cererea de apel depusă de Luca Roman.

S-a casat hotărârea suplimentară a Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 27 iunie 2023, pronunțată în cadrul cauzei civile iniţiată la cererea de chemare în

judecată depusă de Luca Roman împotriva SRL „Kirsan Com” cu privire la recunoaşterea dreptului de proprietate, obligarea înregistrării dreptului de proprietate, încasarea penalităţii de întârziere, repararea prejudiciului moral şi compensarea cheltuielilor judiciare, şi în cauză s-a emis o nouă hotărâre, prin care s-a respins, ca neîntemeiată, cererea înaintată de SRL „Kirsan Com” cu privire la compensarea cheltuielilor de asistenţă juridică.

Nu sunt de acord cu soluţia Colegiului civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Chişinău din 17 octombrie 2024, reieșind din următoarele considerente.

Consider că apelul urma a fi respins, cu menținerea hotărârii suplimentare a instanței de fond.

În conformitate cu prevederile art.385 CPC, instanţa de apel, după ce judecă apelul, este în drept:

a) să respingă apelul şi să menţină hotărîrea primei instanţe;

b) să admită apelul şi să modifice hotărîrea primei instanţe;

c) să admită apelul şi să caseze integral sau parţial hotărîrea primei instanţe, emiţînd o nouă hotărîre;

d) să admită apelul, să caseze integral hotărîrea primei instanţe şi să trimită cauza spre rejudecare în primă instanţă doar în cazul în care s-au încălcat temeiurile prevăzute la art.388 alin.(1) lit.d) şi i). La solicitarea participanţilor la proces, instanţa de apel poate trimite cauza spre rejudecare în prima instanţă doar o singură dată, în cazul prevăzut la art.388 alin.(1) lit.b);

e) să admită apelul şi să caseze integral sau parţial hotărîrea primei instanţe, dispunînd încetarea procesului ori scoaterea cererii de pe rol dacă există temeiurile prevăzute la art.265 şi 267.

Consider că prin decizia Curții de Apel Chișinău din 17 octombrie 2024, neîntemeiat s-a admis apelul declarat de către Luca Roman, SRL „Kirsan Com” și s-a casat hotărârea suplimentară a Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 27 iunie 2023, pronunţată în cadrul cauzei civile iniţiată la cererea de chemare în judecată depusă de Luca Roman împotriva SRL „Kirsan Com” cu privire la recunoaşterea dreptului de proprietate, obligarea înregistrării dreptului de proprietate, încasarea penalității de întârziere, repararea prejudiciului moral şi compensarea cheltuielilor judiciare, şi s-a ems o nouă hotărâre, prin care s-a respins, ca neîntemeiată, cererea înaintată de SRL „Kirsan Com” cu privire la compensarea cheltuielilor de asistenţă juridică.

Consider că hotărârea suplimentară a instanței de fond urma a fi menținută, reieșind din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 90 lit. i) Cod de procedură civilă, din cheltuielile de judecare a cauzei fac parte cheltuielile de asistenţă juridică.

În accepțiunea art. 94 alin.(1) Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pîrîtului – proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului.

Potrivit art. 96 alin.(1) Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile ei de asistenţă juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile.

Pornind de la practica CtEDO, soluţionând cererile de compensare a cheltuielilor pentru asistenţă juridică acordată în cadrul proceselor civile, instanţele trebuie să reţină dacă pretinsele cheltuieli au fost necesare, realmente angajate şi rezonabile ca mărime.

Astfel, pentru dovada cheltuielilor suportate se evidenţiază necesitatea prezentării de către partea care pretinde compensarea acestora a următoarelor documente: 1) dovada achitării onorariilor avocaţilor (copii de pe dispoziţiile de plată prin virament sau bonurile de plată); 2) copia de pe facturile de strictă evidenţă, emisă pentru clienţipersoane juridice şi în alte cazuri stabilite de legislaţie; 3) lista detaliată a actelor/acţiunilor efectuate de avocat şi a timpului aferent acestora (cu tariful şi orarul).

Totodată, pentru determinarea cuantumului compensaţiei acordate, pentru a face o apreciere corectă, urmează a se ţine cont de: a) complexitatea cauzei, noutatea şi dificultatea întrebărilor juridice ridicate de speţă; b) aportul avocatului la soluţionarea cauzei; c) timpul şi munca depusă de avocat; d) aptitudinile speciale necesare pentru a acorda asistenţa (cunoştinţe tehnice speciale, cunoaşterea profundă a unor reglementări de profil, cunoaşterea limbilor străine, a altor procedee de comunicare cu clienţi specifici etc.); e) faptul în ce măsură munca avocatului în cauza respectivă îi limitează capacitatea de a lucra în alte dosare; f) rezultatul obţinut; g) restricţiile de timp impuse de client şi de circumstanţele cauzei; h) natura şi durata relaţiei dintre avocat şi client; i) experienţa, reputaţia şi abilitatea avocatului; j) justificarea şi ponderea mijloacelor de apărare utilizate în cauză; k) suma despăgubirilor pretinse/obţinute în cauză; l) şi alţi factori, la discreţia instanţei.

Potrivit suportului probatoriu se atestă că pîrîtul SRL ”Kirsan Com” a făcut dovada cheltuielilor de asistență juridică.

Astfel potrivit bonului de plată nr.2343SRL ”Kirsan Com” a achitat CA Oleg Tănase suma de 5000 lei (f.d.204) vol.1. Consider că această sumă este una reală, rezonabilă și necesară.

Or, cauza s-a află pe rolul instanței din 01.07.2019, examinată în anul 2015.10.2021, pîrîtul prin intermediul avocatului a prezentat referința la caz, a

participat la ședinței de judecată, etc. pîrîtul a fost reprezentat judiciar de avocat, a justificat pretinsa suma cu titlu de cheltuieli de asistență juridică, aceasta fiind una necesară și rezonabilă.

Astfel, dacă acțiunea reclamantului a fost respinsă, acesta este ținut să compenseze cheltuielile de judecată suportate de pârâtul SRL ”Kirsan Com” în sumă de 5000 (cinci mii) lei.

Reieșind din cele expuse îmi exprim dezacordul cu soluția adoptată de Colegiu pe marginea soluționării problemelor expuse mai sus.

Judecătorul Ala Malîi